

Ambrozija tudi v naši KS!

cvetenje v poznem poletju in jeseni

Do druge polovice julija se **steblo** razrašča in razvija vse več listov, nato pa se postopno na vrhu poganjkov pojavijo socvetja, ki cvetijo še pozno v jesen, ko lahko rastlina doseže tudi več kot meter višine. **Najprej zacvetijo** številni kimasti **moški koški** prav na vrhu poganjka, iz katerih se tedne dolgo vsipajo velike količine močno **alergenega peloda**. Ta pelod veter nosi tudi desetine kilometrov daleč, a bližje rastlinam kot smo, večja je koncentracija peloda. Najbolj občutljivim posameznikom se pojavijo **alegijske reakcije** v hudi obliki senenega nahoda (kihanje, solzenje, tekoč izcedek iz nosu, vnetje sluznic) že pri koncentracijah le nekaj pelodnih zrn v kubičnem metru zraka, posamezna rastlina pa sprosti vsak dan stotine milijonov do nekaj milijard pelodnih zrn.

Kritično obdobje cvetenja je v osrednji Sloveniji od srede avgusta do srede septembra.

Plodovi se razvijajo nekaj tednov po začetku cvetenja, so neopazni oreški v zalistjih listov in z rastline odpadajo od pozne jeseni skozi vso zimo.

v nekaj letih se lahko takole namnoži

Več informacij: http://www.tujerodne-vrste.info/informativni-listi/INF_27-pelinolistna-zvrklja.pdf

Najdbe ambrozije lahko tudi prijavljate inšpekciji preko spletne aplikacije <http://fito-gis.mko.gov.si>.

Ambrozija je močno alergena severnoameriška enoletnica, ki se je v zadnjih dveh desetletjih razširila po vsej Sloveniji in številnim ljudem njen cvetni prah v jeseni povzroča hude zdravstvene težave. Poletje, ko še ne plodi, je pravi čas za njeno **odstranjevanje**, ki smo ga **imetniki zemljišč dolžni opraviti** tudi po predpisu (Ur. l. RS, 63/2010) vsako leto **do konca septembra**.

Deljenolistna ambrozija (po slovensko lepše: **žvrklja**, latinsko *Ambrosia artemisiifolia*) uspeva predvsem ob cestah in železnici, neredko pa tudi po njivah in vrtovih, še posebej v bližini ptičjih krmilnic. Vse glavne ceste so v poznem poletju takorekoč obrobene s samo ambrozijo, največji sestoji pa so vzdolž železnice, a tudi drugod srečamo vsaj posamezne rastline.

Semena žvrklje so izredno trajna in v prsti lahko preživijo celo desetletja. Kalijo pozno spomladi. V začetku poletja rastlino že lahko prepoznamo po značilnih pernatih deljenih **listih**, ki imajo na peclju redke **dolge štrleče dlake** (prav takih nima nobena druga vrsta s podobno obliko listov!).

tipičen list z dolgodlakavim pecljem

Odstranjevanje: obveza imetnikov zemljišč!

V času cvetenja je **odstranjevanje** ambrozije zaradi sproščanja peloda in kasneje semen odsvetovano, če pa to že počnemo, bodimo pozorni na morebitne alegijske reakcije in se ustrezno zaščitimo. Zato je **najboljši čas za varno odstranjevanje** ambrozije od **junija do začetka avgusta**, ko so rastline že dovolj velike, da jih zlahka opazimo in prepoznamo, hkrati pa še ne cvetijo in lahko izruvane rastline preprosto in varno **kompostiramo**. Najboljše je ruvanje rastlin, če pa je porastlost površine z ambrozijo večja, lahko tudi **kosimo**, a v tem primeru moramo košnjo ponavljati na približno **3 tedene**, da rastlinam v poznem poletju in jeseni onemogočimo cvetenje in razvoj plodov. V vsakem primeru **enkratno odstranjevanje ne bo dovolj**, še v isti sezoni moramo biti pozorni tudi na pojav novo vzkaljenih rastlin, prav tako pa se bo kljub uspešnemu odstranjevanju ambrozija na isti površini pojavljala še več prihodnjih let, saj je v prsti lahko veliko neopaznih semen.